

Nr 21.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51, i vad propositionen avser handelsdepartementets verksamhetsområde.

(1:a avd.)

Driftbudgeten.

Tionde huvudtiteln.

1:o) **Kommerskollegium: Avlöningar.** I propositionen nr 2 har Kungl. Maj:t (bilaga 9, punkt 1, s. 37 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 3 januari 1951) föreslagit riksdagen medgiva, att den i avlöningsstaten för kommerskollegium uppförda anslagsposten avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må under budgetåret 1950/51 överskridas med högst 6 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag åsyftar att göra det möjligt för kommerskollegium att i begränsad utsträckning fortsätta bränslekommissionens sedan 1946 förda statistik över produktionen och förbrukningen av elektrisk kraft.

Utskottet anser sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva, att den i avlöningsstaten för kommerskollegium uppförda anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må under budgetåret 1950/51 överskridas med högst 6 000 kronor.

Kapitalbudgeten.

Fonden för låneunderstöd.

2:o) **Lån till Svenska skifferoljeaktiebolaget.** I propositionen nr 2 har Kungl. Maj:t (bilaga 19, s. 81 och 82 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 3 januari 1951) föreslagit riksdagen att godkänna vad departementschefen i berörda statsrådsprotokoll förordat i fråga om dispositionen av viss del av investeringsanslaget till Lån till Svenska skifferoljeaktiebolaget.

Under denna anslagsrubrik anvisade 1949 års riksdag ett investeringsanslag av 6 000 000 kronor. Av anslaget beräknades 300 000 kronor till anskaffning av silos med transportanordningar. Vidare anvisade 1949 års riksdag till Täckande av vissa kostnader för Svenska skifferoljeaktiebolagets verksamhet ett reservationsanslag av 3 750 000 kronor, varav 1 500 000 kronor avsågos till att täcka kostnader för förnyelse av bolagets anläggningar. Av sistnämnda belopp äro för närvarande 239 000 kronor icke tagna i anspråk.

Styrelsen för Svenska skifferoljeaktiebolaget (skr. 21/8 1950) anhåller, att sammanlagt 270 000 kronor av de förenämnda anslagen måtte få användas för ombyggnad av en skifferdestillationsugn, den s. k. HG-ugnen. I skrivelsen anfördes, att ombyggnaden skulle medföra en ökning av ugnens produktion med ca 50 procent. Därvid skulle emellertid enligt styrelsen mängden av det vid skifferoljeverket erhållna avfallet i form av s. k. skifferkoks bli för stor i förhållande till kapaciteten hos den särskilda anläggning, vari skifferkoksen måste förbrännas för att skadlig rökutveckling från avfallsupplagen skall undvikas. För att avfallsmängden skall minskas till lämplig storlek avser bolaget att efter HG-ugnens ombyggnad inskränka driften vid bolagets två s. k. IM-ugnar. Driftresultatet vid de tre ugnarna tillhopa beräknar styrelsen likväl komma att förbättras med omkring 500 000 kronor per år, beroende på HG-ugnens ökade produktionsförmåga. Med hänsyn härtill anser styrelsen, att HG-ugnens ombyggnad bör genomföras under innevarande budgetår.

Styrelsen anför vidare, att behovet av nya silos med transportanordningar för IM-ugnarna skulle bortfalla genom driftsinskränkningen vid dessa ugnar i samband med HG-ugnens ombyggnad. Till följd härav skulle enligt styrelsen omkring 200 000 kronor av det belopp, som vid beräkningen av 1949 års investeringsanslag avsågs till anskaffning av silos med transportanordningar, icke behöva tagas i anspråk för ändamålet.

Av den till 270 000 kronor beräknade kostnaden för HG-ugnens ombyggnad anser styrelsen ca 185 000 kronor vara att betrakta som nyinvestering. Styrelsen hemställer, att denna del av ombyggnadskostnaden måtte få täckas med anlåtande av nyssnämnda besparing å det år 1949 anvisade investeringsanslaget.

Återstoden av ombyggnadskostnaden eller 85 000 kronor motsvarar enligt styrelsen kostnaden för sådana arbeten och anskaffningar, vilka erfordras för normal förnyelse av HG-ugnen. Med hänsyn härtill föreslår styrelsen, att nämnda belopp bestrides från den del av det år 1949 anvisade reservationsanslaget, som avsetts till förnyelse av bolagets anläggningar.

Departementschefen har i ärendet anført i huvudsak följande.

»Med hänsyn till den förbättring av skifferoljebolagets driftsekonomi, som enligt bolagsstyrelsen skulle bli en följd av den planerade ombyggnaden av en skifferdestillationsugn, synes det vara önskvärt, att ombyggnaden företages så snart som möjligt. Några särskilda medel ha icke anvisats till detta ändamål. Därest ombyggnaden kommer till stånd, skulle emeller-

tid enligt styrelsen ca 200 000 kronor av det år 1949 anvisade investeringsanslaget till lån till bolaget icke behöva tagas i anspråk för avsett ändamål. Jag anser mig därför kunna förordna, att i runt tal 185 000 kronor av nämnda investeringsanslag disponeras för ombyggnaden i enlighet med styrelsens förslag. Riksdagens godkännande härav torde böra inhämtas.»

Utskottet anser sig i likhet med departementschefen kunna förordna, att i runt tal 185 000 kronor av det av 1949 års riksdag anvisade investeringsanslaget å 6 miljoner kronor till lån till Svenska skifferoljeaktiebolaget i enlighet med bolagsstyrelsens förslag får disponeras för ombyggnad av ifrågavarande skifferdestillationsugn. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må godkänna vad departementschefen i statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 3 januari 1951 förordat i fråga om dispositionen av viss del av investeringsanslaget till Lån till Svenska skifferoljeaktiebolaget.

Stockholm den 13 februari 1951.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Gränebo, Iwar Anderson, Mannerskantz, Ohlon, Berling, Leander, Heiding, Gillström, Eric Ericson, Näsström, Erik Gustaf Andersson, Axel Andersson och Lundgren; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Malmborg i Skövde, Bergström, Andersson i Malmö, Boman i Kieryd, Wallentheim, Svensson i Ljungskile, Lindholm, Rubbestad, Staxäng, Pettersson i Dahl, Thapper, Persson i Vinberg och Wedén.